

Anne Hathaway als Penelope en Tom Holland als Telemachus wachten op hun geliefde vader en man Odysseus.

Christopher Nolan weet de kijker helemaal onder te dompelen in een fantasierijke, mythische wereld.

FOTO'S MELINDA SUE GORDON

het paard goed bedacht, maar de uitvoering bijzonder gruwelijk. Dagenlang in een bloedheet houten paard doorbrengen met tientallen soldaten, waarvan al een deel verdrinkt doordat het tij de bodem onder water zet, bleek geen gemakkelijke opgave.

Uiteindelijk is het Nolans gevoel voor groots en meeslepend bioscoopstakel dat hem en *The Odyssey* een perfecte match maakt. Het is de eerste film die volledig is gedraaid op IMAX-camera's, het grootste en meest gedetailleerde filmformaat ter wereld, waarmee Nolan

al sinds *The dark knight* werkt. De muziek van Ludwig Göransson, die soms even klassiek als modern aanvoelt, zorgt er daarbij voor dat je nog verder wordt ondergedompeld in de mythische wereld van Odysseus.

Oppenheimer

Het was Nolan die midden in de coronaperiode met *Tenet* nog mensen naar de bioscoop wist te trekken, en dezelfde Nolan die met *Oppenheimer*, een dialooggedreven film over een natuurkundige, bijna een miljard dollar wist op te halen. Als Nolan de hartslag van de bioscoopindustrie is, dan is *The Odyssey* een adrenaline-injectie van jewelste. Dit is met recht Christopher Nolans odyssee.

'Verhalen uit oudheid zijn voor iedereen'

Moderne kunst gemixt met erfgoed

Elisa Pesapane (r.) kijkt met archeologe Eline Verburg naar de Etruskische beeldjes in de vitrine in het Rijksmuseum van Oudheden.

FOTO KARIN WENMAEKERS

door Paola van de Velde

De verhalen uit de klassieke oudheid elitair? Absoluut niet, vindt Elisa Pesapane. Ze mag dan geen gymnasiast zijn geweest en haar vwo-diploma nooit behaald hebben, de kunstenares heeft altijd van de eeuwenoude mythologische verhalen gehouden.

Voor haar nieuwste kunstproject en boek *Odysseus en de verdrinkenen en de geredden* combineert ze moderne kunst met erfgoed van Homerus, Dante Alighieri en Primo Levi. De Griekse held is haar zoon, die met zijn broertje een avontuur beleeft, in en rond het camping-zwembad in Italië.

„De klassieken zitten in mijn dna”, zegt Elisa Pesapane. „Ik ben half Italiaans en deels opgegroeid in Umbrië, en in Italië zijn de klassieken voor iedereen. Of je nu hoogleraar bent of bij de supermarkt achter de kassa werkt, die oude verhalen worden gekoesterd door rijk en arm, van Noord tot Zuid. Mijn zoons heb ik de verhalen van Odysseus ook altijd voorgelezen. Je leert er alles van over onze soort, de mens. Het boek is een levensreis, alles zit erin: liefde, strijd, wanhoop,

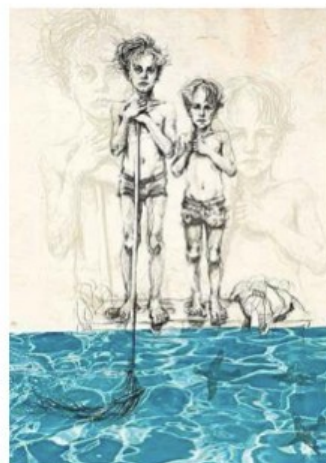
humor, troost.”

Zeven jaar werkte de Haarlemse kunstenares aan haar project, dat deze zomer in het Rijksmuseum van Oudheden (RMO) in Leiden te zien is als onderdeel van de tentoonstelling *Galleria*. „Ik heb een eentijds mythologisch sprookje geschreven en getekend”, legt ze uit. De hoofdrol is voor haar twee puberzonen, Federico en Dario. „Zij spelen de rol van Odysseus en zijn broer. Vrijwel alle andere modellen zijn Italiaans, het zijn vrienden en familieleden. Zij vormen de bemanning van het schip van Odysseus”, wijst Pesapane.

„Mijn Odysseus reist niet over de Middellandse Zee. Hij reist door Etrurië, het thuisland van de oude Etrusken, naar de camping in Umbrië, het groene hart van Italië en de enige Italiaanse regio die juist niet aan zee grenst. Dit is de camping waar ik al dertig jaar kom met mijn familie. Het zwembad, de douches, de tegeltjes, het ziet er allemaal precies zo uit.”

Het was overigens een drukbezocht Aquapark op Corfu, waarin roodverbrande toeristen met een apathische blik op grote gele zwembanden dobberden, die haar op het idee bracht een soort hells zwembad te creëren, vol monsters, waarin de jonge Odysseus en zijn broertje tal van vreemde avonturen beleven. „Niet met een roeispaan, het attribuut van de klassieke Griekse held, maar met een goedkope plastic bezem, die iedere Italiaanse familie in huis heeft”, wijst de kunstenares lachend.

Het verhaal dat zij in woord en beeld vertelt, is wat haar betreft ook een oproep om liever voor elkaar te zijn. „We zijn immers allemaal onderweg. Het leven is een reis, waarin iedereen nodig is. De bemanning van het schip van mijn Odysseus lijkt op het eerste gezicht een bijeengeraapt zootje. Maar staar je daar niet blind op, want elk van hen heeft kwaliteiten die onderweg van pas zullen komen. Net als in het echte leven.”

Haar zoons Federico en Dario stonden model voor Odysseus en zijn broertje.

FOTO RMO

Tot en met 1 november te zien in het RMO in Leiden.